

Lahjan Tyttöjen toimintaohjeet epäasiallisen käytöksen tapausten käsittelyyn 1.8.2020

1. Valitus vastaanotetaan ja otetaan vakavasti

Seurassa etukäteen nimetyt henkilöt (Minna Vuori ja Kristiina Viikari) ottavat vastaan valituksen. Yhteydenottajaa kiitetään yhteydenotosta ja häntä kuunnellaan kiireettömästi. Pahoitellaan henkilön kokemaa epäasiallista kohtelua ja otetaan hänen ilmaisemansa huoli vakavasti. Otetaan vastuu asian eteenpäin viemisestä ja selvitetään valituksen aihe perin pohjin. Ennen asian selvittämistä ei luvata yhtä tai toista lopputulemaa asialle. Luvataan seuraava yhteydenottoaika ja pidetään siitä kiinni, vaikka asia ei olisikaan vielä edennyt.

Valituksen vastaanottaja kirjaa ylös:

- valituksen sisällön
- päivämäärän
- kuka on ottanut valituksen vastaan
- ilmoittajan nimen jos se on tiedossa

Jos valituksen vastaanottaja on muu kuin seurassa etukäteen nimetty henkilö, niin hän toimii kuten yllä ja toimittaa valituksen seurassa asiasta vastaavalle henkilölle.

2. Päätetään kuka tapausta käsittelee

Seurassa on jo etukäteen nimetty henkilöt, jotka ensisijassa käsittelevät valituksia. Jokaisessa tapauksessa on kuitenkin huomioitava käsittelijöiden puolueettomuus erikseen.

Valituksen tai huolenaiheet voivat nostaa voimakkaita tunteita, joten on tärkeää, että asiaa käsittelevät henkilöt eivät liity suoraan tapaukseen reilun prosessin takaamiseksi. Jos seurasta ei löydy tarpeeksi puolueettomia henkilöitä käsittelemään tapausta, voi ulkopuolista henkilöä pyytää mukaan, esimerkiksi Voimisteluliitosta tai toisesta seurasta mahdollisuuksien mukaan.

Joissain tapauksissa oma valmentaja voi olla sopiva henkilö käsittelemään tapausta, esimerkiksi ryhmän tai joukkueen sisäisissä kiusaamistapauksissa. Varmistetaan, että tapausta käsittelevä henkilö saa tarvittaessa tukea.

3. Arvioidaan rikos- ja lastensuojeluilmoituksen tarve

Arvioidaan yhdessä asiaankuuluvien tahojen kanssa onko kyseessä laiton toiminta vai seurassa itse selvitettävä tapaus. Jos olet epävarma siitä onko kyseessä rikos, voit kysyä

neuvoa kertomatta uhrin nimeä suoraan poliisilta, Rikosuhripäivystyksestä (www.riku.fi) tai Et ole yksin-palvelusta (www.etoleyksin.fi). Jos valituksen vastaanottanut henkilö tekee rikosilmoituksen, mahdollisen rikoksen jatkokäsittely jätetään viranomaisille. Seuran sääntöjen vastaiseen muuhun toimintaan voidaan noudattaa tavallista kurinpidollista prosessia.

Jos huoli herää ala-ikäisen hyvinvoinnista ja turvallisuudesta, on perusteltua tehdä lastensuojeluilmoitus. Neuvoa voi pyytää ottamalla yhteyttä oman alueen päivystävään lastensuojelun sosiaalityöntekijään.

4. Osapuolten kuuleminen, kun ei ole syytä epäillä rikosta

Kaikilla osapuolilla on oikeus tulla kuulluksi. Nämä kuulemiset kirjataan ylös ja kuullut henkilöt saavat mahdollisuuden lukea heistä kirjatut tiedot kuulemisen jälkeen. Kirjauksiin merkitään seuraavat asiat:

- ketä on kuultu
- milloin
- ketkä ovat olleet paikalla
- kuulemisten sisältö
- mitä on sovittu jatkosta

Osapuolia kuullaan luottamuksellisesti. Kun kuullaan alaikäisiä, vanhempia täytyy informoida ja heiltä saada lupa kuulemiseen, sekä antaa heille mahdollisuus olla mukana kuulemisessa.

Vanhempia tulee informoida jälkikäteen, mistä on puhuttu ja millaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

On tärkeää, että kuulemisessa kerrotaan miksi henkilöä kuullaan, ei kyseenalaisteta hänen kertomaansa ja kerrotaan, miten prosessi tulee etenemään. Nuorille ja vanhemmille voi kertoa Et ole yksin-palvelusta tai muista tukipalveluista.

Joissain tapauksissa seura ei tiedä ilmoittajaa, jos hän haluaa syystä tai toisesta pysyä tuntemattomana tai valitus tulee kolmannelta osapuolelta. Tällaisissa tilanteissa pyritään kuulemaan osapuolia yleisesti.

Esimerkiksi jos valituksen tekijä on vanhempi, mutta ei tiedetä kuka, voidaan kokemuksia ja palautetta kerätä vanhemmilta yleisesti ja luottamuksellisesti.

5. Päätökset

Tehdään päätös jatkotoimenpiteistä. Kaikessa toiminnassa on ensisijaisena oltava lapsen tai nuoren etu. Toimenpiteet päätetään seuran sääntöjen mukaisesti. On suositeltavaa, että kurinpidollisista toimenpiteistä, erityisesti koskien valmentajia tai muita aikuisia, päättää

seuran hallitus. Seuran hallitusta tulee informoida kaikista häirintä- ja väkivaltatapauksista.

6. Kirjallinen yhteenveto

Käsittelystä tehdään kirjallinen yhteenveto ja päätetään, missä se säilytetään. Yhteenvetoon kirjataan toimenpiteet, kuulemiset ja tehdyt päätökset. Yhteenvetoja säilytetään sovitussa paikassa. Tässä on huomioitava ajankohtainen tietoturvalainsäädäntö. Yhteenvedon tekeminen on tärkeää, koska sitä saatetaan tarvita esimerkiksi tulevien ristiriitatilanteiden varalta.

7. Tiedottaminen

Päätöksestä informoidaan asiaan kuuluvia henkilöitä. Jos valitus tai huoli on tullut suoraan yksityishenkilöltä, esimerkiksi vanhemmalta tai urheilijalta nuorelta, kerrotaan hänelle valitusprosessin etenemisestä ja ratkaisusta perusteluineen. Jos valitus on tullut lajiliitosta, toimitetaan raportti selvityksestä lajiliitolle.

On pohdittava, milloin asiasta tulee viestiä koko seuralle. Häirintä- ja väkivaltatapauksissa aihetta on suositeltavaa käsitellä vielä joukkueessa tai ryhmässä ja antaa urheilijoille mahdollisuus tulla puhumaan asiasta myös myöhemmin.

Koko prosessissa on huomioitava läpinäkyvyys, reiluus ja avoimuus. Kaikkia urheilijoita, vanhempia, valmentajia ja seurantoimihenkilöitä on kohdeltava tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti.